

17/HR

RS 253

**Smjernice o primjeni i određivanju upravnih novčanih kazni za potrebe
Uredbe 2016/679**

donesene 3. listopada 2017.

Radna skupina osnovana je na temelju članka 29. Direktive 95/46/EZ. Ona je neovisno europsko savjetodavno tijelo za zaštitu podataka i privatnosti. Njezini zadaci opisani su u članku 30. Direktive 95/46/EZ i članku 15. Direktive 2002/58/EZ.

Tajništvo djeluje pri Upravi C (Temeljna prava i građanstvo Unije) Glavne uprave Europske komisije za pravosuđe, ured br. MO-59 03/075, B-1049 Bruxelles, Belgija.

Web-mjesto: https://ec.europa.eu/info/strategy/justice-and-fundamental-rights_hr

**RADNA SKUPINA ZA ZAŠTITU POJEDINACA U VEZI S
OBRADOM OSOBNIH PODATAKA**

osnovana Direktivom 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995.,

uzimajući u obzir članke 29. i 30. te Direktive,

uzimajući u obzir svoj poslovnik,

DONIJELA JE OVE SMJERNICE:

Sadržaj:

I. Uvod.....	4
II. Načela.....	5
III. Kriteriji za procjenu navedeni u članku 83. stavku 2.	9
IV. Zaključak.....	17

I. Uvod

Europska unija dovršila je sveobuhvatnu reformu europskih propisa iz područja zaštite podataka. Reforma se temelji na nekoliko stupova (ključnih sastavnica): koherentnim pravilima, pojednostavnjenim postupcima, koordiniranim aktivnostima, uključivanju korisnika, djelotvornijem informiranju i jačim provedbenim ovlastima.

Voditeljima obrade podataka i izvršiteljima obrade podataka dana je veća odgovornost kako bi osigurali djelotvornu zaštitu osobnih podataka pojedinaca. Nadzorna tijela imaju ovlasti za očuvanje načela Opće uredbe o zaštiti podataka (dalje u tekstu „Uredba”) i prava predmetnih pojedinaca u skladu s tekстом i smislom Uredbe.

Dosljedno izvršavanje pravila o zaštiti podataka ključno je za postizanje usklađenog sustava zaštite podataka. Upravne novčane kazne glavni su element u novom sustavu izvršavanja pravila koji je predstavljen u Uredbi i bitan su dio alata za izvršavanje kojim se, uz ostale mjere iz članka 58., služe nadzorna tijela.

Ovaj je dokument namijenjen nadzornim tijelima kako bi ta tijela osigurala bolju primjenu i provedbu Uredbe. Ujedno, dokumentom se izražava njihovo zajedničko razumijevanje odredbi članka 83. Uredbe i njihove interakcije s člancima 58. i 70. i njihovim odgovarajućim uvodnim izjavama.

Konkretno, prema članku 70. stavku 1. točki (e) Europski odbor za zaštitu podataka (dalje u tekstu „Odbor”) ovlašten je za izdavanje smjernica, preporuka i primjera najbolje prakse kako bi se poticala dosljedna primjena te Uredbe, a člankom 70. stavkom 1. točkom (k) predviđa se izrada smjernica o određivanju upravnih novčanih kazni.

Ove Smjernice nisu sveobuhvatne i njima se ne objašnjavaju razlike između sustava upravnog, građanskog i kaznenog prava kada se upravne sankcije izriču općenito.

Kako bi se upravne novčane kazne izricale dosljedno, a da se pritom primjereno odražavaju sva načela iz ovih Smjernica, Odbor je postigao dogovor o zajedničkom razumijevanju kriterija za procjenu iz članka 83. stavka 2. Uredbe. Stoga Odbor i pojedinačna nadzorna tijela pristaju na to da se ove Smjernice primjenjuju kao dokument zajedničkog pristupa.

II. Načela

Nakon što se na temelju procjene činjenica nekog slučaja utvrdi da je došlo do kršenja Uredbe, nadležno nadzorno tijelo mora odrediti najprikladnije korektivne mjere kako bi se kršenje otklonilo. U odredbama članka 58. stavka 2. točaka od (b) do (j)¹ navode se mogući alati koje nadzorna tijela mogu upotrijebiti kako bi riješila situaciju u kojoj voditelj ili izvršitelj obrade ne poštuje odredbe Uredbe. Pri primjeni tih ovlasti nadzorna tijela dužna su pridržavati se sljedećih načela:

1. Dođe li do kršenja Uredbe, trebale bi se izreći „jednake sankcije”.

Shvaćanje „jednakosti” ključno je za određivanje opsega obveza nadzornih tijela kako bi se osigurala općenita dosljednost pri njihovom izvršavanju korektivnih ovlasti u skladu s člankom 58. stavkom 2., a posebno pri primjeni upravnih novčanih kazni².

Kako bi se osigurala postojana i visoka razina zaštite pojedinaca te uklonile prepreke protoku osobnih podataka unutar Unije, razina zaštite trebala bi biti jednaka u svim državama članicama (uvodna izjava 10.). U uvodnoj izjavi 11. pojašnjava se činjenica da su za jednaku razinu zaštite osobnih podataka diljem Unije potrebne, među ostalim, „jednake ovlasti praćenja i osiguravanja poštovanja pravila za zaštitu osobnih podataka i jednake sankcije za kršenja u državama članicama”. Nadalje, kako je navedeno u uvodnoj izjavi 13. Uredbe, jednake sankcije u svim državama članicama te učinkovita suradnja među nadzornim tijelima različitih država članica potrebni su da bi se „spriječila razilaženja koja ometaju slobodno kretanje osobnih podataka na unutarnjem tržištu”.

Za razliku od Direktive 95/46/EZ Uredbom se postavlja čvršća osnova za veću razinu dosljednosti jer je Uredba izravno primjenjiva u državama članicama. Premda nadzorna tijela naspram nacionalnih vlasti, voditelja obrade ili izvršitelja obrade podataka djeluju „potpuno neovisno” (članak 52.), ona su dužna surađivati „s ciljem osiguranja konzistentnosti primjene i provedbe ove Uredbe” (članak 57. stavak 1. točka (g)).

Uredbom se traži veća razina dosljednosti u izricanju sankcija nego u Direktivi 95/46. Kada je riječ o prekograničnim slučajevima, dosljednost se prvenstveno postiže u okviru mehanizama suradnje (jedinstveni mehanizam) te, donekle, primjenom mehanizma konzistentnosti utvrđenog novom Uredbom.

Kada se radi o nacionalnim slučajevima obuhvaćenima Uredbom, nadzorna tijela primjenjivat će ove Smjernice u duhu suradnje, u skladu s člankom 57. stavkom 1. točkom (g) i člankom 63., s ciljem osiguranja konzistentnosti primjene i provedbe Uredbe. Iako nadzorna tijela zadržavaju svoju neovisnost u odabiru korektivnih mjera iz članka 58. stavka 2., ona ne bi trebala odabirati drukčije korektivne mjere ako se radi o sličnim slučajevima.

Jednako načelo primjenjuje se kada se izriču korektivne mjere u obliku novčanih kazni.

¹ U članku 58. stavku 2. točki (a) navodi se da se upozorenja mogu izdavati ako bi „postupci obrade lako mogli prouzročiti kršenje odredaba ove Uredbe”. Drugim riječima, u slučaju obuhvaćenom odredbom još nije došlo do kršenja Uredbe.

² Čak i ako u pravnim sustavima nekih zemalja EU-a nije dopušteno izricanje upravnih novčanih kazni utvrđenih Uredbom, primjena pravila u tim državama članicama treba imati istovrijedni učinak kao i upravne novčane kazne koje izriču nadzorna tijela (uvodna izjava 151.). Sudovi su dužni primjenjivati odredbe Uredbe, no ne obvezuju ih ove Smjernice Odbora.

2. Kao i sve korektivne mjere koje odabiru nadzorna tijela, upravne novčane kazne trebale bi biti „učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće”.

Kao i sve korektivne mjere općenito, upravne novčane kazne trebale bi se izricati ovisno o prirodi, težini i posljedicama kršenja, a nadzorna tijela moraju dosljedno i objektivno procijeniti sve činjenice nekog slučaja. Kako bi se procijenilo što je u pojedinom slučaju učinkovito, proporcionalno i odvraćajuće, morat će se uzeti u obzir cilj koji se nastoji postići odabranom korektivnom mjerom, odnosno želi li se postići da se opet poštuju pravila ili kazniti nezakonito ponašanje (ili oboje).

Nadzorna tijela trebala bi utvrditi korektivnu mjeru čije je izricanje „učinkovito, proporcionalno i odvraćajuće” (članak 83. stavak 1.) u nacionalnim predmetima (članak 55.) i u predmetima prekogranične obrade osobnih podataka (kako je definirano u članku 4. stavku 23.).

Ovim se Smjernicama potvrđuje da se u nacionalnom zakonodavstvu mogu utvrditi dodatni zahtjevi u pogledu postupka izvršavanja pravila kojih se trebaju pridržavati nadzorna tijela. To se može odnositi, primjerice, na obavijesti o adresi, način, rokove podnošenja prigovora, žalbe, izvršavanje i plaćanja³.

Međutim, takvi zahtjevi u praksi ne bi trebali biti prepreka ostvarenju načela učinkovitosti, proporcionalnosti i odvraćanja.

Pojmovi učinkovitosti, proporcionalnosti i odvraćanja preciznije će se odrediti u okviru najnovije prakse nadzornih tijela (u području zaštite podataka i iskustava preuzetih od drugih regulatornih sektora), kao i tijekom sudske prakse dok se ta načela tumače.

Kako bi nadzorno tijelo izreklo novčanu kaznu koja je učinkovita, proporcionalna i odvraćajuća, ono primjenjuje definiciju pojma poduzetnika kako ju je naveo Sud Europske unije za potrebe primjene članka 101. i 102. UFEU-a, to jest **smatra se da koncept poduzetnika znači** gospodarsku jedinicu koju mogu osnovati matično društvo i sva uključena društva kćeri. U skladu s pravom EU-a i sudskom praksom⁴ pojam poduzetnika treba shvatiti kao gospodarsku jedinicu koja se bavi komercijalnim / gospodarskim djelatnostima bez obzira na uključenu pravnu osobu (uvodna izjava 150.).

3. Nadležno nadzorno tijelo procijenit će „svaki pojedinačni slučaj”.

Upravne novčane kazne mogu se izreći kao odgovor na niz različitih oblika kršenja. Člankom 83. Uredbe predviđa se ujednačeni pristup slučajevima kršenja obveza koji su izričito navedeni u stavicama od 4. do 6. Zakonodavstvom države članice područje primjene članka 83. može se proširiti na tijela javne vlasti i tijela osnovana u toj državi članici. Osim toga, zakonodavstvom države članice može se dopustiti ili čak propisati izricanje novčane kazne zbog kršenja drugih odredbi koje nisu navedene u članku 83. stavicama od 4. do 6.

³ Na primjer, u ustavnom okviru i nacrtu zakonodavstva o zaštiti podataka u Irskoj navodi se da se službena odluka donosi o samoj činjenici kršenja i o njoj se obavještavaju relevantne strane prije procjene opsega sankcija. Odluka o samoj činjenici kršenja ne može se preispitivati tijekom procjene opsega sankcija.

⁴ Definicija iz odluke Suda Europske unije je sljedeća: „pojam ‚poduzetnik’ obuhvaća svaki subjekt ‚koji obavlja gospodarsku djelatnost, neovisno o pravnom statusu tog subjekta i načinu njegova financiranja” (predmet Höfner i Elsner, točka 21., ECLI:EU:C:1991:161). Pojam poduzetnika „mora se smatrati izrazom kojim se označava gospodarska jedinica čak i ako se u pravu ta gospodarska jedinica sastoji od nekoliko osoba, bilo fizičkih ili pravnih.” (predmet Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio, točka 40., ECLI:EU:C:2006:784).

Na temelju Uredbe potrebno je procijeniti svaki slučaj pojedinačno⁵. Članak 83. stavak 2. polazna je točka takve pojedinačne procjene. U stavku se navodi da „*pri odlučivanju o izricanju upravne novčane kazne i odlučivanju o iznosu te upravne novčane kazne u svakom pojedinom slučaju dužna se pozornost posvećuje sljedećem...*”. Shodno tome te s obzirom na uvodnu izjavu 148.⁶ nadzorno tijelo odgovorno je za odabir najprikladnijih mjera. Kada je riječ o slučajevima navedenima u članku 83. stavcima od 4. do 6., taj se odabir **mora** temeljiti na razmatranju svih korektivnih mjera, a to uključuje i mogućnost izricanja odgovarajuće upravne novčane kazne uz neku korektivnu mjeru iz članka 58. stavka 2. ili u samostalnom obliku.

Novčane kazne važan su alat koji bi nadzorna tijela trebala upotrebljavati u odgovarajućim okolnostima. Nadzorna tijela potiču se da promišljeno i uravnoteženo pristupaju primjeni korektivnih mjera kako bi reakcija na kršenje bila učinkovita, odvraćajuća i proporcionalna. Svrha nije u tome da novčane kazne budu krajnje sredstvo ni da se izbjegava izdavanje takvih kazni, već se želi postići da se one ne primjenjuju na način kojim bi se umanjila djelotvornost takvog alata.

Odbor će, ako je za to nadležan u skladu s člankom 65, Uredbe, donijeti obvezujuću odluku u sporu između tijela koja se posebno odnosi na utvrđivanje je li došlo do kršenja. Kada se u relevantnom i obrazloženom prigovoru postavlja pitanje usklađenosti korektivnih mjera s Općom uredbom o zaštiti podataka, Odbor će u svojoj odluci ujedno razmotriti kako se načela učinkovitosti, proporcionalnosti i odvratanja poštuju u okviru upravne novčane kazne predložene u nacrtu odluke nadležnog nadzornog tijela. Smjernice Odbora o primjeni članka 65. Uredbe bit će izdane zasebno kako bi se u njima dodatno objasnila vrsta odluke koju donosi taj Odbor.

4. Za postizanje ujednačenog pristupa određivanju upravnih novčanih kazni u području zaštite podataka potrebno je aktivno sudjelovanje nadzornih tijela i razmjena informacija među njima.

Ovim se Smjernicama priznaje da neka nacionalna nadzorna tijela smatraju ovlasti za novčano kažnjavanje novošću u području zaštite podataka. Primjenom tih ovlasti otvaraju se brojna pitanja u pogledu osiguravanja resursa, organizacije i provedbe postupka. Naime, na odluke nadzornih tijela

⁵ Osim mogućnosti primjene kriterija iz članka 83. postoje i druge odredbe kojima se podupire taj pristup, kao što su odredbe:

- uvodne izjave 141.: „Nakon pritužbe trebalo bi provesti istragu, podložno sudskom preispitivanju, u onoj mjeri u kojoj je to određenom slučaju prikladno.”
- uvodne izjave 129.: „Ovlasti nadzornih tijela trebale bi se izvršavati u skladu s primjerenim postupovnim zaštitnim mjerama utvrđenima u pravu Unije i pravu države članice nepristrano, pošteno i u razumnom roku. *Konkretno, svaka bi mjera trebala biti primjerena, nužna i proporcionalna s ciljem osiguranja sukladnosti s ovom Uredbom, uzimajući u obzir okolnosti svakog pojedinačnog slučaja...*”
- članka 57. stavka 1. točke (f): „rješava pritužbe koje podnose ispitanik ili tijelo, organizacija ili udruženje u skladu s člankom 8. i istražuje u odgovarajućoj mjeri predmet pritužbe.”

⁶ „Kako bi se poboljšalo izvršavanje pravila ove Uredbe, trebale bi se propisati sankcije, uključujući upravne novčane kazne, za svako kršenje ove Uredbe, uz odgovarajuće mjere koje propisuje nadzorno tijelo u skladu s ovom Uredbom ili umjesto njih. U slučaju lakšeg kršenja ili ako bi moguća novčana kazna nerazmjerno opteretila fizičku osobu, umjesto novčane kazne može se izdati upozorenje. Međutim, posebna bi se pozornost trebala posvetiti naravi, ozbiljnosti i trajanju kršenja, namjeri kršenja, mjerama poduzetim za ublažavanje pretrpljene štete, stupnju odgovornosti ili svim relevantnim prethodnim kršenjima, načinu na koji je nadzorno tijelo doznalo za kršenje, usklađenosti s mjerama naloženima protiv voditelja obrade ili izvršitelja obrade, pridržavanju kodeksa ponašanja te svakom drugom otegotnom ili olakotnom čimbeniku. Propisivanje sankcija, uključujući upravne novčane kazne, trebalo bi podlijegati odgovarajućim postupovnim zaštitnim mjerama u skladu s općim načelima prava Unije i Poveljom, uključujući i učinkovitu sudsku zaštitu i pravilno postupanje.”

kojima ta tijela primjenjuju svoje ovlasti za novčano kažnjavanje moći će se uložiti žalba nacionalnim sudovima.

Nadzorna tijela međusobno surađuju te, prema potrebi, surađuju s Europskom komisijom u okviru mehanizama suradnje koji su utvrđeni u Uredbi kako bi se poduprla službena i neslužbena razmjena informacija, a jedan od tih mehanizama je, na primjer, održavanje redovitih radionica. U središtu te suradnje bit će njihova iskustva i praksa u primjeni ovlasti za novčano kažnjavanje kako bi se u konačnici postigla veća razina dosljednosti.

Osim najnovije sudske prakse u području izvršavanja tih ovlasti, i takva proaktivna razmjena informacija može biti razlog za preispitivanje načela ili određenih pojedinosti iz ovih Smjernica.

III. Kriteriji za procjenu navedeni u članku 83. stavku 2.

U članku 83. stavku 2. navodi se popis kriterija, a od nadzornih tijela očekuje se da te kriterije primijene kada procjenjuju treba li izreći novčanu kaznu i koliko će ona iznositi. Time se ne preporučuje ponavljanje procjene istih kriterija, već obavljanje procjene kojom se uzimaju u obzir sve okolnosti svakog pojedinačnog slučaja, kako je predviđeno člankom 83.⁷

Zaključci o iznosu novčane kazne doneseni tijekom prve faze procjene mogu se iskoristiti za drugu fazu pa nema potrebe da se procjena obavlja dvaput primjenom istih kriterija.

U ovom se odjeljku pružaju smjernice za nadzorna tijela o načinu tumačenja pojedinačnih činjenica nekog slučaja s obzirom na kriterije iz članka 83. stavka 2.

(a) Priroda, težina i trajanje kršenja

Gotovo se sve obveze voditelja obrade i izvršitelja obrade u skladu s Uredbom razvrstavaju ovisno o njihovoj **prirodi** navedenoj u odredbama članka 83. stavaka od 4. do 6. U Uredbi su uređena dva različita najviša iznosa upravnih novčanih kazni (10 i 20 milijuna eura), što upućuje na to da se kršenje određenih odredbi Uredbe smatra ozbiljnijim nego kršenje nekih drugih. Međutim, nakon što procijene činjenice nekog slučaja s obzirom na opće kriterije iz članka 83. stavka 2., nadležno nadzorno tijelo može odlučiti da u određenom slučaju postoji veća ili manja potreba za primjenom korektivne mjere u obliku novčane kazne. Ako je novčano kažnjavanje odabrano kao odgovarajuća korektivna mjera ili jedna od nekoliko takvih mjera, primjenjivat će se sustav stupnjevanja iz Uredbe (članak 83. stavci od 4. do 6.) kako bi se utvrdio najviši iznos novčane kazne koja se može izreći ovisno o prirodi predmetnog kršenja.

U uvodnoj izjavi 148. uvodi se pojam „lakšeg kršenja”. Takva kršenja mogu se odnositi na kršenja jedne odredbe Uredbe ili nekoliko odredbi navedenih u članku 83. stavku 4. ili 5. Međutim, na temelju procjene kriterija iz članka 83. stavka 2. nadzorna tijela mogu zaključiti da se u konkretnim okolnostima određenog slučaja, na primjer kršenjem, znatno ne ugrožavaju prava predmetnih ispitanika i ne utječe na bit predmetnih obveza. U takvim je slučajevima novčanu kaznu moguće zamijeniti službenom opomenom (no ne uvijek).

U uvodnoj izjavi 148. ne navodi se da nadzorna tijela uvijek moraju novčanu kaznu zamijeniti službenom opomenom ako je došlo do lakšeg kršenja („umjesto novčane kazne može se izdati upozorenje”), već se smatra da takva mogućnost postoji nakon što se izvrši konkretna procjena svih okolnosti nekog slučaja.

U toj uvodnoj izjavi postoji jednaka mogućnost zamjene novčane kazne službenom opomenom i ako je voditelj obrade podataka fizička koju je moguća novčana kazna nerazmjerno opteretila. Polazi se od toga da nadzorno tijelo, nakon što razmotri okolnosti predmetnog slučaja, mora procijeniti treba li izreći novčanu kaznu. Ako podrži izricanje novčane kazne, nadzorno tijelo mora procijeniti i bi li moguća novčana kazna nerazmjerno opteretila fizičku osobu.

Uredbom se ne propisuju konkretni iznosi kazni za pojedina kršenja, već samo gornja granica (najviši iznos). Ta granica može biti znak relativno nižeg stupnja težine kršenja obveza navedenih u članku 83. stavku 4. u usporedbi s onima iz članka 83. stavka 5. Međutim, učinkovita, proporcionalna i odvraćajuća reakcija na kršenje članka 83. stavka 5. ovisit će o okolnostima slučaja.

⁷ Procjena sankcije koja će se primijeniti može se izvršiti zasebno, nakon što se procijeni je li došlo do kršenja zbog nacionalnih postupovnih pravila koja proizlaze iz ustavnih zahtjeva u nekim zemljama. Moguće je da će se time ograničiti sadržaj i broj pojedinosti u nacrtu odluke koju objavljuje vodeće nadzorno tijelo u takvim zemljama.

Potrebno je napomenuti da će u određenim okolnostima možda na kraju biti moguće u višu kategoriju (20 milijuna eura) razvrstati ona kršenja Uredbe koja bi inače po svojoj prirodi mogla pripadati kategoriji utvrđenoj člankom 83. stavkom 4. – „do 10 milijuna eura ili do 2 % ukupnog godišnjeg prometa na svjetskoj razini”. Najvjerojatnije bi se to odnosilo na slučaj u kojem je nadzorno tijelo zbog takva kršenja prethodno izdalo naredbu, a voditelj ili izvršitelj obrade podataka tu naredbu⁸ nije ispunio⁹ (članak 83. stavak 6.). Na tu procjenu u praksi mogu utjecati odredbe nacionalnog zakonodavstva¹⁰. Pokazatelj **težine** kršenja može biti ne samo priroda kršenja, već i „opseg, svrha predmetne obrade kao i broj ispitanika i razina štete koju su pretrpjeli”. Ako se istodobno u okviru nekog pojedinačnog slučaja počini nekoliko različitih kršenja, to znači da nadzorno tijelo može izdati upravne novčane kazne u iznosu koji je učinkovit, proporcionalan i odvraćajući poštujući gornju granicu za najteže kršenje. Dakle, ako se otkrije da je došlo do kršenja članka 8. i članka 12., nadzorno tijelo može primijeniti one korektivne mjere utvrđene u članku 83. stavku 5. koje se propisuju za kategoriju najtežeg kršenja, odnosno kršenje članka 12. U ovoj fazi nije moguće navesti više pojedinosti u ovim Smjernicama (jer će rad na detaljnom izračunu biti u središtu eventualne sljedeće faze ovih Smjernica).

Čimbenike u daljnjem tekstu trebalo bi procijeniti u kombinaciji, npr. broj ispitanika zajedno s mogućim učinkom na njih.

Trebalo bi procijeniti **broj** obuhvaćenih ispitanika kako bi se utvrdilo je li riječ o izoliranom slučaju ili je to znak sustavnijeg kršenja ili nepostojanja odgovarajućih rutinskih postupaka. To ne znači da ne treba izvršiti naredbu kada je riječ o izoliranim slučajevima jer bi i takav slučaj ipak mogao imati utjecaj na mnoštvo ispitanika. Ovisno o okolnostima slučaja, to će biti proporcionalno, na primjer, ukupnom broju podnositelja zahtjeva za upis u predmetnu bazu podataka, broju korisnika usluge, broju kupaca ili će biti povezano s brojem stanovnika neke zemlje, ovisno o slučaju.

Mora se procijeniti i **svrhu** obrade. Prethodno su se u mišljenju Radne skupine za zaštitu podataka iz članka 29. o „ograničavanju svrhe”¹¹ analizirala dva sastavna elementa tog načela u zakonodavstvu o

⁸ U članku 58. stavku 2. navedene su sljedeće naredbe kojima se može:

- narediti voditelju obrade ili izvršitelju obrade da poštuje zahtjeve ispitanika za ostvarivanje njegovih prava u skladu s ovom Uredbom,
- narediti voditelju obrade ili izvršitelju obrade da postupke obrade uskladi s odredbama ove Uredbe, prema potrebi na točno određen način i u točno zadanom roku,
- narediti voditelju obrade da ispitanika obavijesti o povredi osobnih podataka,
- privremeno ili konačno ograničiti, među ostalim zabraniti, obradu,
- narediti ispravljanje ili brisanje osobnih podataka ili ograničavanje obrade u skladu s člancima 16., 17. i 18. i obavješćivanje o takvim radnjama primatelja kojima su osobni podaci otkriveni u skladu s člankom 17. stavkom 2. i člankom 19.,
- certifikacijskom tijelu narediti da povuče certifikat izdan u skladu s člankom 42. i 43., ili certifikacijskom tijelu narediti da ne izda certifikat ako nisu ispunjeni zahtjevi za certificiranje ili ako oni više nisu ispunjeni,
- narediti suspenziju protoka podataka primatelju u trećoj zemlji ili međunarodnoj organizaciji.

⁹ Pri primjeni članka 83. stavka 6. obvezno treba uzeti u obzir nacionalno postupovno zakonodavstvo. U nacionalnom zakonodavstvu određuje se način izdavanja naredbe, način obavješćavanja o njoj, trenutak njezina stupanja na snagu, postojanje razdoblja odgode za rad na usklađenosti. Naime, trebalo bi uzeti u obzir učinak žalbe na izvršivost naredbe.

¹⁰ Učinak zakonskih odredbi o zastari može biti takav da se prethodna naredba nadzornog tijela više ne uzima u obzir jer je prošlo dugo vremena od izdavanja prethodne naredbe. U nekim se područjima nadležnosti pravilima propisuje da nakon isteka prekluzivnog roka za izvršenje naredbe nije moguće izreći novčanu kaznu za nepoštovanje te naredbe na temelju članka 83. stavka 6. Svako nadzorno tijelo zaduženo za određeno područje nadležnosti moći će odrediti kako će na njih djelovati takvi učinci.

¹¹ RS 203, Mišljenje 03/2013 o ograničavanju svrhe dostupno na: http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2013/wp203_en.pdf

zaštiti podataka: specifikacija svrhe i usklađena upotreba. Kada u kontekstu članka 83. stavka 2. nadzorna tijela procjenjuju svrhu obrade, trebala bi detaljnije razmotriti u kojem se opsegu takvom obradom podupiru dvije ključne sastavnice tog načela¹². U određenim će situacijama nadzorno tijelo možda smatrati da je potrebno pri analizi članka 83. stavka 2. dublje analizirati samu svrhu obrade.

Ako su ispitanici pretrpjeli **štetu**, u obzir se mora uzeti razina štete. Obradom osobnih podataka mogu se ugroziti prava i slobode pojedinca kao što je prikazano u uvodnoj izjavi 75.:

„Rizik za prava i obveze pojedinaca, različitih vjerojatnosti i ozbiljnosti, može proizaći iz obrade osobnih podataka koja bi mogla prouzročiti fizičku, materijalnu ili nematerijalnu štetu, posebno: ako ta obrada može dovesti do diskriminacije, krađe identiteta ili prijevare, financijskog gubitka, štete za ugled, gubitka povjerljivosti osobnih podataka zaštićenih poslovnom tajnom, neovlaštenog obrnutog postupka pseudonimizacije, ili bilo koje druge znatne gospodarske ili društvene štete; ako ispitanici mogu biti uskraćeni za svoja prava i slobode ili spriječeni u obavljanju nadzora nad svojim osobnim podacima; ako se obrađuju osobni podaci koji odaju rasno ili etničko podrijetlo, politička mišljenja, vjerska ili filozofska uvjerenja, članstvo u sindikatu i ako je riječ o obradi genetičkih podataka, podataka koji se odnose na zdravlje ili spolni život ili kaznene osude i kažnjiva djela ili povezane sigurnosne mjere; ako se procjenjuju osobni aspekti, osobito analiza ili predviđanje aspekata u vezi s učinkom na poslu, ekonomskim stanjem, zdravljem, osobnim preferencijama ili interesima, pouzdanosti ili ponašanjem, lokacijom ili kretanjem kako bi se izradili ili upotrebljavali osobni profili; ako se obrađuju osobni podaci osjetljivih pojedinaca, osobito djece; ili ako obrada uključuje veliku količinu osobnih podataka i utječe na velik broj ispitanika.”

Ako je pretrpljena šteta zbog kršenja Uredbe ili ako postoji takva mogućnost, tada bi tu činjenicu nadzorno tijelo trebalo uzeti u obzir pri odabiru korektivne mjere bez obzira na to što to tijelo nije nadležno za određivanje naknade za pretrpljenu štetu.

Izricanje novčane kazne ne ovisi o mogućnosti nadzornog tijela da utvrdi postojanje uzročne veze između kršenja i materijalne štete (vidjeti, na primjer, članak 83. stavak 6.).

Trajanje kršenja može biti pokazatelj, na primjer:

- a) nakane voditelja obrade podataka ili
- b) nepoduzimanja odgovarajućih preventivnih mjera, ili
- c) nemogućnosti uvođenja traženih tehničkih i organizacijskih mjera.

(b) Ima li kršenje obilježje namjere ili nepažnje

„Namjera” u pravilu uključuje znanje i nakanu u pogledu značajki prekršaja, dok „nenamjerno” znači da nije postojala namjera da se prouzroči kršenje iako je voditelj obrade / izvršitelj obrade prekršio svoju obvezu dužne pažnje propisanu zakonom.

Namjerna kršenja, koja su dokaz nepoštovanja odredbi zakona, puno su ozbiljnija od nenamjernih pa je stoga veća vjerojatnost izricanja upravne novčane kazne za takva kršenja. Kada se na temelju činjenica nekog slučaja utvrde objektivni elementi ponašanja, bit će moguće donijeti relevantne zaključke o nakani ili nepažnji. Osim toga, najnovija sudska praksa i praksa u području zaštite podataka na temelju primjene Uredbe bit će pokazatelj okolnosti u kojima se definiraju jasniji kriteriji za procjenu postojanja namjere kršenja.

¹² Vidjeti i RS 217, Mišljenje 6/2014 o pojmu zakonitih interesa nadzornika podataka u skladu s člankom 7., stranica 24., dio o pitanju: „Što interes čini ‚zakonitim’ ili ‚nezakonitim’?”

Okolnosti koje su znak namjernih kršenja mogu uključivati nezakonitu obradu koju je izričito naložila uprava kojoj odgovara voditelj obrade ili onu koja se obavlja unatoč savjetu službenika za zaštitu podataka, ili koja se obavlja zanemarujući postojeće politike, a primjeri toga bili bi prikupljanje i obrada podataka o zaposlenicima konkurenta s namjerom da se naudi tržišnom ugledu tog konkurentskog poduzeća.

Ostali primjeri takvog ponašanja mogu biti:

- izmjena osobnih podataka kako bi se stvorio zavaravajući (pozitivan) dojam o tome jesu li ispunjeni ciljevi, što smo primijetili u kontekstu ciljeva povezanih s vremenom čekanja na bolnički pregled,
- trgovina osobnim podacima u marketinške svrhe, to jest prodaja podataka kao da je potrošač dao svoj pristanak, a da se ne provjeri odnosno zanemari mišljenje ispitanika o tome kako bi se njihovi podaci trebali upotrebljavati.

Ostale okolnosti mogu biti znak nepažnje, npr.: zanemarivanje obveze čitanja i poštovanja postojećih politika, ljudska pogreška, zanemarivanje pretraživanja osobnih podataka u već objavljenim informacijama, nepravovremena primjena tehničkih ažuriranja, nedonošenje politika (umjesto toga da samo nisu primijenjene).

Poduzeća bi trebala biti odgovorna za određivanje ustroja i resursa ovisno o prirodi i složenosti njihova poslovanja. S obzirom na prethodnu odgovornost, voditelji obrade i izvršitelji obrade ne mogu opravdati kršenja zakonodavstva o zaštiti podataka tvrdnjom da im nedostaju resursi. Rutinski postupci i dokumentiranje aktivnosti obrade proizlaze iz pristupa koji se, u skladu s Uredbom, temelji na procjeni rizika.

Postoje siva područja koja će imati utjecaj na donošenje odluka o tome treba li izreći korektivnu mjeru, a moguće je da će tijelo trebati provesti opsežniju istragu kako bi utvrdilo činjenice nekog slučaja i pobrinulo se da su se dovoljno uzele u obzir sve osebujne okolnosti svakog pojedinačnog slučaja.

(c) Svaka radnja koju je voditelj obrade ili izvršitelj obrade poduzeo kako bi ublažio štetu koju su pretrpjeli ispitanici

Voditelji obrade i izvršitelji obrade podataka moraju provesti odgovarajuće tehničke i organizacijske mjere kako bi osigurali odgovarajuću razinu sigurnosti s obzirom na rizik, moraju izvršiti procjenu učinka na zaštitu podataka i umanjiti rizike za prava i slobode pojedinaca koji proizlaze iz obrade osobnih podataka. Međutim, ako dođe do kršenja i ako ispitanik pretrpi štetu, odgovorna strana trebala bi učiniti sve što je u njezinoj moći da ublaži posljedice koje bi kršenje moglo imati na predmetne pojedince. Nadzorno tijelo uzet će u obzir takvo odgovorno ponašanje (ili izostanak takvog ponašanja) u trenutku odabira korektivnih mjera te tijekom izračuna visine sankcije koja će se izreći u određenom slučaju.

Premda su otegotni i olakotni čimbenici posebno prikladni za usklađivanje iznosa novčane kazne s konkretnim okolnostima slučaja, ne bi trebalo podcijeniti ni njihovu ulogu u odabiru odgovarajuće korektivne mjere. Ako nadzorno tijelo nakon procjene na temelju drugih kriterija nije sigurno u to treba li upravnu novčanu kaznu odrediti kao samostalnu korektivnu mjeru ili u kombinaciji s ostalim mjerama iz članka 58., takve otegotne ili olakotne okolnosti mogu poslužiti kao pomoć u odabiru odgovarajuće mjere tako što će se na osnovi njih presuditi u korist one mjere za koju se dokaže da je s obzirom na predmetni slučaj učinkovitija, proporcionalnija i da jače odvraća.

Na temelju takve mogućnosti procjenjuje se stupanj odgovornosti voditelja obrade nakon što je došlo do kršenja. Njome se mogu obuhvatiti slučajevi kada je jasno da voditelj obrade / izvršitelj obrade nije

postupio nemarno/nepažljivo, već je ta osoba, čim je postala svjesna kršenja, poduzela sve u njezinoj moći kako bi ispravila svoje postupke.

Već je iz regulatorne prakse nadzornih tijela osnovanih na temelju Direktive 95/46/EZ bilo vidljivo da se može dopustiti određeni stupanj fleksibilnosti naspram onih voditelja obrade podataka / izvršitelja obrade podataka koji priznaju da su prekršili propise te preuzimaju na sebe dužnost ispravka svojih postupaka ili smanjenja njihova učinka. Iako se u svakom slučaju ne bi nužno primjenjivao fleksibilniji pristup, primjeri tog pozitivnog ponašanja mogli bi biti sljedeći:

- stupanje u kontakt s ostalim voditeljima obrade / izvršiteljima obrade koji su možda sudjelovali u daljnjoj obradi, npr. ako je neki podatak zabunom prosljeđen trećim stranama,
- pravodobno djelovanje voditelja obrade / izvršitelja obrade kako bi se spriječilo da se kršenje nastavi ili poveća do takve razine ili prijede u takvu fazu pri kojoj bi posljedice bile daleko ozbiljnije nego što su bile prethodno.

(d) Stupanj odgovornosti voditelja obrade ili izvršitelja obrade uzimajući u obzir tehničke i organizacijske mjere koje su primijenili u skladu s člancima 25. i 32.

Za razliku od Direktive Europske komisije o zaštiti podataka 95/46/EZ, Uredbom se uvodi puno veći stupanj odgovornosti voditelja obrade podataka.

Pri određivanju stupnja odgovornosti voditelja obrade ili izvršitelja obrade koji se procjenjuje u kontekstu primjene odgovarajuće korektivne mjere može se voditi računa o sljedećim pitanjima:

- Je li voditelj obrade proveo tehničke mjere u skladu s načelima tehničke ili integrirane zaštite podataka (članak 25.)?
- Je li voditelj obrade na svim razinama organizacije proveo organizacijske mjere za primjenu načela tehničke i integrirane zaštite podataka (članak 25.)?
- Je li voditelj obrade / izvršitelj obrade proveo mjere za postizanje odgovarajuće razine sigurnosti (članak 32.)?
- Jesu li svi odgovorni upoznati s rutinskim postupcima zaštite podataka / politikama i primjenjuju li se oni na odgovarajućoj rukovodećoj razini u organizaciji? (članak 24.)

Na temelju članka 25 i članka 32. Uredbe voditelji obrade dužni su „uzeti u obzir najnovija dostignuća, trošak provedbe te prirodu, opseg, kontekst i svrhe obrade, kao i rizike različitih razina vjerojatnosti i ozbiljnosti za prava i slobode pojedinaca koji proizlaze iz obrade podataka”. Tim se odredbama uvodi obveza koja se odnosi na sredstvo, a ne na ishod, to jest voditelj obrade mora izvršiti potrebne procjene i donijeti odgovarajuće zaključke. Nakon toga nadzorno tijelo mora odgovoriti na pitanje u kojoj je mjeri voditelj obrade „učinio ono što se od njega očekuje” s obzirom na prirodu, svrhu ili količinu obrađenih podataka, a pritom se sagledava kontekst obveza koje su im određene u okviru Uredbe.

Tijekom te procjene trebalo bi voditi računa o svim postupcima ili metodama u okviru „najbolje prakse” ako oni postoje i ako se primjenjuju. Važno je uzeti u obzir standarde industrije i kodekse ponašanja u odgovarajućem sektoru ili struci. Iz kodeksa prakse može se naslutiti koja je uobičajena praksa u nekom sektoru te koja je razina znanja o različitim načinima rješavanja tipičnih sigurnosnih pitanja povezanih s obradom.

Iako bi općenito najbolje bilo slijediti primjere najbolje prakse, pri procjeni stupnja odgovornosti nužno je uzeti u obzir posebne okolnosti svakog pojedinačnog slučaja.

(e) Sva relevantna prijašnja kršenja voditelja obrade ili izvršitelja obrade

Svrha je ovog kriterija procijeniti kršenja koja je u prošlosti počinio subjekt koji je i sada prekršio propise. Nadzorna tijela trebala bi uzeti u obzir činjenicu da opseg takve procjene može biti prilično velik. Razlog tomu jest činjenica da svaka vrsta povrede Uredbe, unatoč tome što se prirodom razlikuje od one koja je predmet sadašnje istrage koju provodi nadzorno tijelo, može biti „bitna” za procjenu jer takva povreda može upućivati na općeniti nedostatak poznavanja ili zanemarivanje pravila o zaštiti podataka.

Nadzorna tijela trebala bi procijeniti:

- Je li voditelj obrade / izvršitelj obrade u prošlosti počinio istovjetno kršenje?
- Je li voditelj obrade / izvršitelj obrade prekršio Uredbu na istovjetan način? (Na primjer, zbog toga što nije dovoljno poznao postojeće rutinske postupke u organizaciji ili nije na odgovarajući način izvršio procjenu rizika, ili nije pravodobno odgovorio na zahtjeve ispitanika, neopravdano je kasnio s davanjem odgovora na zahtjeve, i tako dalje.)

(f) Stupanj suradnje s nadzornim tijelom kako bi se otklonilo kršenje i ublažili mogući štetni učinci tog kršenja

U članku 83. stavku 2. navodi se da se pri odlučivanju o izricanju upravne novčane kazne i odlučivanju o iznosu te upravne novčane kazne „dužna pozornost” može posvetiti stupnju suradnje. Uredbom se ne daje precizan odgovor na pitanje kako uzeti u obzir nastojanja voditelja obrade ili izvršitelja obrade da otklone kršenje koje je nadzorno tijelo već utvrdilo. Štoviše, jasno je da će se kriteriji uglavnom primjenjivati pri izračunu iznosa novčane kazne koja će se izreći.

Međutim, ako je voditelj obrade djelovao tako da je izostao učinak negativnih posljedica na prava pojedinaca ili je on bio ograničeniji nego što bi inače bio, takvo se djelovanje isto tako treba uzeti u obzir pri odabiru korektivne mjere koja je proporcionalna pojedinom slučaju.

Jedan od primjera situacije kada bi se trebala razmotriti suradnja s nadzornim tijelom mogao bi se odnositi na sljedeće pitanje:

- Je li subjekt na određeni način odgovorio na zahtjeve nadzornog tijela tijekom faze istrage tog konkretnog slučaja zbog čega je znatno smanjen učinak na prava pojedinaca?

Unatoč tome, ne bi bilo primjereno dodatnu pažnju posvetiti, na primjer, suradnji koja je već propisana zakonom, a subjekt je u svakom slučaju dužan omogućiti nadzornom tijelu pristup prostorijama kako bi ono obavilo revizije/inspekcije.

(g) Kategorije osobnih podataka na koje kršenje utječe

Nadzorno tijelo može smatrati da je potrebno odgovoriti na neka od ključnih pitanja iz ovog dijela ako su ona primjenjiva na slučaj. Primjeri takvih pitanja su sljedeći:

- Odnosi li se kršenje na obradu posebnih kategorija podataka utvrđenih člankom 9. ili 10. Uredbe?
- Mogu li se podaci izravno/neizravno povezati s pojedincima?
- Jesu li obradom obuhvaćeni podaci čijim bi širenjem nastala neposredna šteta/neugodnost za pojedinca (nije navedeno u okviru kategorija iz članka 9. ili 10.)?
- Jesu li podaci odmah dostupni u obliku bez tehničke zaštite ili su šifrirani¹³?

¹³ Kršenje koje se odnosi samo na podatke koje nije moguće izravno povezati s pojedincima ili čak podatke koji su pseudonimizirani/šifrirani ne bi uvijek trebalo smatrati dodatnim olakotnim čimbenikom. Ako dođe do takvih

(h) Način na koji je nadzorno tijelo doznalo za kršenje, a posebno je li i u kojoj mjeri voditelj obrade ili izvršitelj obrade izvijestio o kršenju

Nadzorno tijelo možda će za kršenje saznati na temelju istrage, pritužbi, novinskih članaka, anonimnih dojava ili ako ga obavijesti voditelj obrade podataka. Voditelj obrade prema Uredbi ima obvezu izvijestiti nadzorno tijelo o povredama osobnih podataka. Ako voditelj obrade samo ispunjava svoju obvezu, takvo poštovanje obveze ne može se smatrati olakšavajućim/olakotnim čimbenikom. Slično tome, nadzorno tijelo može smatrati i da veću kaznu zaslužuje voditelj obrade podataka / izvršitelj obrade podataka koji je postupio nemarno i nije uopće izvijestio o povredi ili pak nije izvijestio o svim pojedinostima kršenja jer nije mogao primjereno procijeniti opseg kršenja. Takav se propust vrlo vjerojatno neće smatrati lakšim kršenjem.

(i) Ako su protiv dotičnog voditelja obrade ili izvršitelja obrade u vezi s istim predmetom prethodno izrečene mjere iz članka 58. stavka 2., postupanje u skladu s tim mjerama

Nadzorno tijelo možda već nadzire voditelja obrade ili izvršitelja obrade da bi se uvjerilo postupa li u skladu s mjerama koje su mu određene nakon njegova prethodnog kršenja. Vjerojatno se u više navrata stupilo u kontakt s organizacijom za zaštitu podataka, ako ona postoji. Stoga će nadzorno tijelo uzeti u obzir prethodne kontakte.

Za razliku od kriterija pod točkom (e), ovim se kriterijima za procjenu nastoji nadzorna tijela samo podsjetiti na mjere koje su oni sami prethodno odredili istom voditelju obrade ili izvršitelju obrade „u vezi s istim predmetom”.

(j) Poštovanje odobrenih kodeksa ponašanja u skladu s člankom 40. ili odobrenih mehanizama certificiranja u skladu s člankom 42.

Nadzorna tijela dužna su „pratiti i provoditi primjenu ove Uredbe” (članak 57. stavak 1. točka (a)). Voditelj obrade ili izvršitelj obrade može dokazati svoju sukladnost poštovanjem odobrenih kodeksa ponašanja kao što je navedeno u članku 24. stavku 3., članku 28. stavku 5. ili članku 32. stavku 3.

Ako je došlo do kršenja jedne od odredbi Uredbe, iz poštovanja odobrenog kodeksa ponašanja može se zaključiti koliko detaljno nadzorno tijelo želi odrediti učinkovitu, proporcionalnu, odvraćajuću upravnu novčanu kaznu ili neku drugu korektivnu mjeru. U skladu s člankom 40. stavkom 4. odobreni kodeksi ponašanja sadržavat će „mehanizme koji tijelu (zaduženom za nadzor) omogućuju da provodi obvezno praćenje sukladnosti s njegovim odredbama”.

Ako je voditelj obrade ili izvršitelj obrade poštovao odobreni kodeks ponašanja, nadzorno tijelo može se zadovoljiti time da zajednica zadužena za primjenu kodeksa poduzima odgovarajuće radnje protiv svojeg člana, na primjer u okviru sustava praćenja i provedbe samog kodeksa ponašanja. Dakle, nadzorno tijelo može smatrati da su takve mjere dovoljno učinkovite, proporcionalne ili odvraćajuće u tom određenom slučaju te da ono samo ne treba odrediti dodatne mjere. Ako se kodeks ne poštuje, mogu se odrediti određene sankcije u okviru sustava praćenja u skladu s člankom 41. stavkom 2. točkom (c) i člankom 42. stavkom 4., što uključuje suspendiranje ili isključivanje dotičnog voditelja obrade ili izvršitelja obrade iz zajednice članova koji su prihvatili kodeks. Ipak, tijelo za praćenje izvršava ovlasti „ne dovodeći u pitanje zadaće i ovlasti nadležnog nadzornog tijela”, što znači da nadzorno tijelo nema obvezu uzeti u obzir prethodne sankcije izrečene u okviru sustava unutar neke organizacije ili zajednice.

Ako voditelj obrade / izvršitelj obrade nije poštovao takav unutarnji sustav, to može biti i pokazatelj njegove nepažnje ili toga da namjerno ne poštuje svoje obveze.

kršenja, na temelju sveobuhvatne procjene ostalih kriterija može se dobiti preporuka ili jasna naznaka da treba izreći novčanu kaznu.

(k) Svi ostali otegotni ili olakotni čimbenici koji su primjenjivi na okolnosti slučaja, kao što su financijska dobit ostvarena kršenjem ili gubici koji su tim kršenjem izbjegnuti, izravno ili neizravno

U samoj se odredbi navode primjeri drugih elemenata koji bi se mogli uzeti u obzir kada se odlučuje je li primjereno izreći upravnu novčanu kaznu za kršenje odredbi navedenih u članku 83. stavcima od 4. do 6.

Informacije o dobiti stečenoj povredom propisa mogu biti posebno važne za nadzorna tijela jer se imovinska korist ostvarena kršenjem ne može obeštetiti nenovčanim mjerama. S obzirom na to, činjenica da je voditelj obrade ostvario dobit kršenjem Uredbe može biti jasan pokazatelj da bi trebalo izreći novčanu kaznu.

IV. Zaključak

Promisle li nadzorna tijela o pitanjima kao što su ona iz prethodnog odjeljka, bit će im lakše na temelju relevantnih činjenica nekog slučaja utvrditi kriterije koji im najbolje mogu poslužiti da donesu odluku o tome trebaju li izreći odgovarajuću upravnu novčanu kaznu uz ostale mjere iz članka 58. ili umjesto njih. Nakon takve procjene nadzorno tijelo dobiva predodžbu o kontekstu i na temelju njega utvrđuje najučinkovitiju i najproporcionalniju korektivnu mjeru koja najviše odvrća s pomoću koje će reagirati na kršenje.

U članku 58. navode se neke smjernice o tome koje bi mjere nadzorno tijelo moglo odabrati jer se same korektivne mjere razlikuju po svojoj prirodi i služe prvenstveno za postizanje različitih svrha. Neke se mjere iz članka 58. mogu i kombinirati, čime se postiže regulatorno djelovanje koje obuhvaća više korektivnih mjera.

Ne treba uvijek uz glavnu mjeru propisivati drugu korektivnu mjeru. Na primjer: učinkovitu i odvrćajuću svrhu djelovanja nadzornog tijela koje posvećuje dužnu pažnju onomu što je proporcionalno određenom slučaju moguće je postići izricanjem samo novčane kazne.

Tijela u osnovi trebaju osigurati da se ponovno poštuju odredbe primjenom svih korektivnih mjera koje su im na raspolaganju. Nadzorna tijela trebat će i odabrati najprimjereniji način regulatornog djelovanja. Na primjer, on može uključivati kaznene sankcije (ako su dostupne na nacionalnoj razini).

Dosljedna primjena upravnih novčanih kazni u cijeloj Europskoj uniji umijeće je koje se stalno razvija. Nadzorna tijela koja surađuju trebala bi poduzeti korake kako bi se neprekidno povećavala razina dosljednosti. To se može postići redovitom razmjenom informacija na radionicama o različitim slučajevima ili na drugim događanjima koji su prilika za usporedbu slučajeva nastalih na regionalnoj i lokalnoj, nacionalnoj te na prekograničnoj razini. Kako bi se te aktivnosti i dalje nastavile, preporučuje se osnivanje stalne podskupine koja će djelovati u okviru odgovarajućeg ogranka Europskog odbora za zaštitu podataka.